

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PÄÄTÖS
pilaantuneen alueen
puhdistamisesta

KAIELY/518/2019

Annettu julkipanon
jälkeen

12.11.2019

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista Kajaanissa Varsipolulla.

ILMOITTAJA

Kajaanin kaupunki
Pohjolankatu 13
87100 Kajaani

Yhteyshenkilö:
Teemu Hurskainen
puh. 044 7100 625
teemu.hurskainen@kajaani.fi.

KIINTEISTÖ, SEN OMISTUS, SIJAINTI JA KÄYTTÖTARKOITUS

Kunnostettava kohde sijaitsee Kajaanissa Varsipolulla kaupungin omistamalla katualueella. Kiinteistötunnus on 205-16-9901-1. Kaupungin keskustaan on matkaa reilut kaksi kilometriä.

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneiden maa-ainesten puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle silloin, kun puhdistaminen ei edellytä ympäristölupaa. Tässä tapauksessa ilmoitusmenettely on riittävä. Kyseessä on pilaantuneen maaperän puhdistaminen yksittäisessä kohteessa. Kunnostuskohde sijaitsee Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella, joka siten ratkaisee asian.

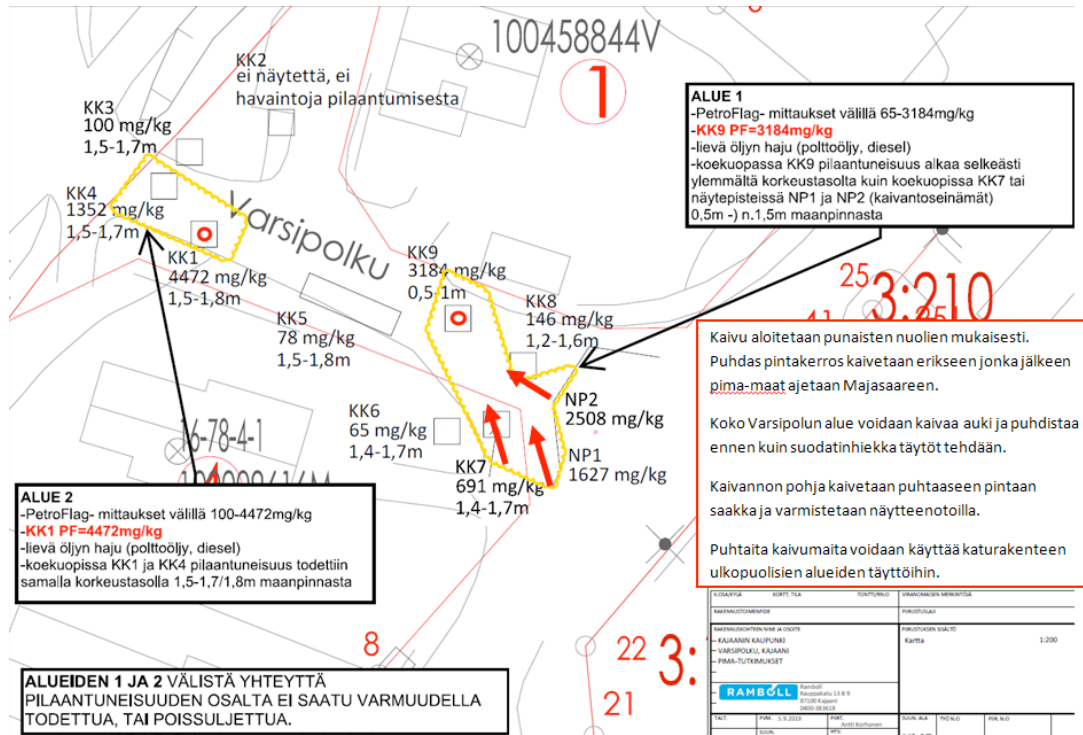
MAAPERÄN PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Selvitys pilaantumista aiheuttaneista tapahtumista

Ilmoituksesta ei käy yksityiskohtaisesti ilmi mistä maaperän pilaantuminen on aiheutunut. Pilaantumisaikakohta ei ole tiedossa. Pilaantuneen alueen reuna on tullut vastaan kadun saneerauksen yhteydessä.

Selvitys pilaantumisen aiheuttaneesta aineesta ja pilaantuneen maan määrästä

Kohdetta on tutkittu PetroFlag –kenttätestilaitteella alueella 1 ja 2. Alueiden pinta-alat ovat 20 m² ja 40 m². Pitoisuudet ovat vaihdelleet välillä 65 – 4 472 mg/kg. Kummallakin alueella on havaittu lievän polttoöljyn tai dieselin hajua. Pilaantuneisuutta on havaittu 0,5 – 1,8 m syvyydessä. Pilaantuneen maan määräksi on arvioitu 100 m³.

Kuva 2. Kartta kunnostuskohteesta (lähde: Kajaanin kaupungin 11.10.2019 jättämä ilmoitus).

MAAPERÄ-, POHJA- JA PINTAVESIOLOSUHTEET

Kunnostuskohte sijaitsee yleisellä katualueella. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on 4,8 km päässä oleva Matinmäen-Mustikkamäen pohjavesialue, joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi. Lähin pintavesi on Kajaaninjoki, jonne on lyhimmillään matkaa 1,3 kilometriä.

SELVITYS PUHDISTUSTYÖN SUORITTAMISESTA

Selvitys puhdistustavoitteesta

Kunnostuksen tavoitetaso määräytyy maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen nro 214/2007 mukaan. Ilmoituksen tekijä esittää ilmoituksessa maaperän puhdistamisen tavoitetasoksi katualueen osalta ns. ylempää ohjearvotasoa. Mikäli puhdistamista ulotetaan asuintonteille, on

tuolloin tavoitetasona alempi ohjearvo. Alempi ohjearvo raskaille tisleille on 600 mg/kg, keskitisleille 300 mg/kg ja bensiinijakeille 100 mg/kg.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaan maaperää pidetään yleensä pilaantuneena teollisuus-, varasto- tai liikennealueella tai muulla vastaavalla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena muulla kuin edellä tarkoitetulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Ilmoituksessa esitetty puhdistusmenetelmä

Ilmoituksen tekijä esittää kunnostusmenetelmäksi massanvaihtoa. Pilaantuneet maamassat ajetaan Majasaaren jätekeskukseen Kajaaniin. Kaivannon pohjan puhtaus varmistetaan näytteenotolla.

Puhdistustyön aikataulu

Kunnostustyö on suunniteltu alkavaksi syksyn 2019 aikana.

Selvitys työn valvonnasta

Ilmoituksen liitteessä olevassa kunnostussuunnitelmassa mainitaan, että pilaantuneiden maiden massan vaihdot suoritetaan Varispolun saneerauksen yhteydessä. Rakennuttajana on Kajaanin kaupunki joka vastaa myös toteutuksesta. Ympäristökonsulttina toimii Ramboll Finland Oy.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitus vastaanotettiin Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa 11.10.2019.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat – vastuualue on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksen mukaisesti. Maaperän puhdistushankkeessa on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Kunnostustavoitteena ovat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen nro 214/2007 mukaiset öljyhiilivetyjen ja muiden haitta-aineiden ylemmät ohjearvot katualueella ja alemmat ohjearvot asuintonteilla. Puhdistustaso on varmennettava riittäväillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Vastuu niiden ottamisesta on kunnostuksen valvojalla. Labora-

torioon toimitettavien näytteiden analysoinnin tulee tapahtua viranomaisten hyväksymässä laboratoriossa.

2. Poistettavat pilaantuneet maamassat, ja muut alueelta kunnostuksen vuoksi poistettavat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Maa-ainesjätettä ja muita poistettavia jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi sille, joka on merkitty jätehuoltorekisteriin ja jolla on oikeus harjoittaa jätteen ammattimaista kuljetusta.
3. Pilaantuneiden maamassojen ja jätteiden kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneita maa-aineksia kuljetettaessa on kuorman mukana oltava siirtoasiakirja.
4. Mikäli poistettavia massoja on tarve välivarastoida, on välivarastointipaikan maaperästä otettava varastoinnin päätyttyä jäännöspitoisuusnäytteet.
5. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja. Kunnostustöiden valvoja vastaa siitä, että kunnostus toteutetaan ilmoituksen ja siitä annetun tämän päätöksen mukaisesti. Valvojan nimi ja yhteystiedot, kunnostuksen päättymisajankohta ja pilaantuneita maamassoja kuljettavan yrityksen nimi on ilmoitettava kirjallisesti Kainuun ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristöviranhaltijalle. Kainuun ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus kunnostustöiden tarkastamiseen sovittavana aikana.
6. Kunnostustyön aikana tulee pitää työmaapöytäkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja kunnostuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Pöytäkirjaa on säilytettävä vähintään kolme vuotta, ja se on pyynnöstä esitettävä valvovalle viranomaiselle.
7. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ja niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viipymättä Kainuun ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristöviranhaltijalle.
8. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta ja viimeisten näytteiden ottamisesta. Loppuraportissa on esitettävä ainakin yhteenveto työmaapöytäkirjoista, tehdyistä kunnostustoimista ja kenttä- ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä esitettävä näytepisteiden sijainnit, toteutuneiden kaivantojen laajuus ja sijainti kartalla sekä selvitys poistettujen maa-ainesten ja jätteiden laadusta, määrästä ja toimituspaikasta.

Ratkaisun perustelut

Määräys 1

Valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) 4 §:ssä määritellään ohjearvot. 4 §:n 2 momentin mukaan teollisuus-, varasto- tai liikennealueilla taikka muilla vastaavilla alueilla sovelletaan ylempää ohjearvoa. Muilla alueilla maaperän puhdistamisessa sovelletaan alemmaa ohjearvoa. Tässä kohteessa edellytetään ylempää ja alemmaa ohjearvotasoa ympäristö- ja terveysriskin poistamiseksi, koska kohde sijaitsee katualueella, mutta on mahdollista, että puhdistaminen ulottuu myös asuintonteille. Katualueilla käytetään tavoitteena ylempää ohjearvoa ja asuintonteilla alemmaa.

Kunnostustyön yhteydessä näytteenotolla selvitetään maaperän pilaantuneisuusaste. Laboratoriotutkimuksilla tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus. Ympäristön pilaantuneisuus tulee varmistaa, jotta puhdistettava alue saadaan rajattua.

Määräys 2

Pilaantumisen ehkäisemiseksi poistettavat maamassat ja alueella muut mahdollisesti olevat jätteet on perusteltua viedä sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jätteitä saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n tarkoittamalle hyväksytylle jätteen vastaanottajalle. Jätteenkuljettajan tulee jätelain mukaan olla hyväksyttynä jätehuoltorekisteriin. Jätelain 5 §:ssä jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Määräys 3

Pilaantuneiden massojen kuormauksesta ja kuljetuksesta on annettu määräyksiä, jotta kunnostustöistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa lisäpilaantumista kiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston ja -reittien valinnalla.

Jätelain 121 § mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneen maan aineksen kuljetuksesta, kun sitä siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta, päivämääristä ja kuljettajasta.

Määräys 4

Määräys maamassojen välivarastointipaikan maaperänäytteiden ottamisesta on annettu pilaantumisen leviämisen estämiseksi.

Määräys 5

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaiselle toimitetaan tieto kunnostustöiden aloittamis- ja päättymisajankohdasta. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi mahdollisuus kunnostustöiden tarkistamiseen on tarpeen.

Määräys 6

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Kunnostushankkeen työvaiheiden huolellinen ja selkeä dokumentointi on tarpeellista työn onnistumisen lisäksi myös loppuraportin laatimiseksi.

Määräys 7

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys toimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräys 8

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet, kuten jälkiseurantarve. Loppuraportin laadun varmistamiseksi päätöksessä annetaan vähimmäisvaatimukset raportin sisällöstä. Tietojen kokoaminen loppuraporttiin helpottaa tiedonhakua, mikäli kohteen historiaan on myöhemmin tarvetta palata.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 31.12.2024 saakka.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5, 6, 7, 16, 17, 23, 133, 135, 136, 190, 191 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 24, 25, 26 §

Jätelaki 2, 5, 13, 29, 30, 31, 96, 121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) 1, 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2019 ja 2020 (1372/2018).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 330 euroa.

Päätöksen maksu määräytyy Valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2019 ja 2020 (1372/2018) mukaisesti ilmoituksen

käsittelyyn kuluneen ajan perusteella (6 tuntia x 55 euroa/tunti). Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

HYVÄKSYNTÄ

Ilmoituksesta annettavan päätöksen on ratkaissut yksikön päällikkö Sari Myllyoja ja esitellyt ympäristöasiantuntija Tatu Turunen (puh. 0295 023 892), joka antaa asiasta lisätietoja. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksestä perittävään maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella ilmoituksen tekijä ja ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, sekä laitoksen sijaintikunnan kunnanhallitus ja sellaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös (sähköpostitse)

Kajanin kaupunki

Ympäristötarkastajat Paula Malinen ja Tarja Laatikainen

Suomen ympäristökeskus

Päätös on nähtävillä internetissä ympäristöhallinnon pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuspäätökset –sivustolla.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustauluilla

Kainuun ELY-keskus kuuluttaa tästä päätöksestä Kajaanin kaupungin ilmoitustaululla.

Kuulutus on nähtävillä myös internetissä Kainuun ELY-keskuksen sivuilla.

Lisätietoja päätöksestä

Ympäristöasiantuntija Tatu Turunen, puh. 0295 023 892.

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus.

VALITUSOSOITUS

Liite 1.

Valitusviranomainen

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusaika

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle viimeistään kolmantenkymmenentenä (30) päivänä päätöksen antamispäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. **Valitusaika päättyy 12.12.2019.**

Valituksen sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan asianosaiselle tiedottaa
- päätös, johon haetaan muutosta ja
  - miltä kohdin muutosta haetaan
  - mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi sekä
  - millä perusteilla muutoksia vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valitus on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä taikka sähköpostilla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen viraston aukiolon päättymistä. Sähköpostitse lähetettyjen asiakirjojen pitää olla kirjaamon sähköpostiosoitteessa ennen viraston aukiolon päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@om.fi

Puhelin: 029 564 2780, telekopio 029 564 2760.

Tämä asiakirja KAIELY/518/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/518/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Myllyoja Sari 12.11.2019 10:12